Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. Veronica Jomiru-Niculiță)

Dosarul nr. 3a-2384/25 (2-24061316-02-3a-18072025)

D E C I Z I E

25 martie 2026 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Completul de Contencios Administrativ în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Sîrbu Victoria
Judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Papuc Daniela

examinând în ședință publică, apelul declarat de SRL „Ceeportex-Nord" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 31 martie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SRL „Ceeportex-Nord" împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil,

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 6 iunie 2024 reclamanta SRL„Ceeportex-Nord" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, solicitând anularea actului de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 15 aprilie 2024 privind neacceptarea valorii în vamă a mărfurilor declarate în baza metodei de determinare a valorii în vamă bazată pe valoarea de tranzacție, cu restituirea drepturilor de import achitate suplimentar, în sumă de 196 155,62 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că, la 15 aprilie 2024, a depus declarația vamală nr. *****, iar ulterior, la 25 aprilie 2024, a formulat cerere prealabilă prin care a solicitat anularea actului de inspecție aferent acesteia, în partea ce privește neacceptarea valorii în vamă declarate potrivit metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă, bazată pe valoarea tranzacției, respectiv pe prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri. A menționat că, prin răspunsul Serviciului Vamal din 24 mai 2024, recepționat la 29 mai 2024, cererea prealabilă a fost respinsă în baza unor argumente declarative și insuficient motivate, care nu pot justifica menținerea unui act administrativ pretins ilegal.

În esență, reclamanta a susținut că Serviciul Vamal a încălcat grav procedura administrativă prin neacordarea dreptului la replică înainte de emiterea unei decizii

nefavorabile, cu încălcarea prevederilor art. 181 alin. (5), lit. a), alin. (8) din Codul vamal. Potrivit acesteia, lipsirea de posibilitatea de a prezenta explicații și obiecții înainte de respingerea valorii în vamă declarate reprezintă un viciu procedural esențial, de natură să atragă nulitatea actului administrativ, aspect confirmat inclusiv prin Circulara Serviciului Vamal nr. ***** din 26 aprilie 2024, prin care s-a reiterat obligația respectării dreptului la replică în procesul de vămuire.

Totodată, reclamanta a susținut că neacceptarea valorii în vamă bazate pe valoarea tranzacției este nelegală și neîntemeiată, întrucât toate documentele aferente tranzacției de import confirmă fără echivoc prețul efectiv plătit pentru mărfuri. În acest sens, a invocat contractul de vânzare-cumpărare nr. *****din 30 ianuarie 2024, invoice-ul nr. ***** din 9 aprilie 2024 și price-list-ul aferent, arătând că acestea sunt concordante între ele, fac trimitere expresă la același contract și demonstrează valoarea de tranzacție declarată. De asemenea, a arătat că și celelalte documente prezentate – contractul de transport, certificatul de dezinfecție, certificatele de calitate, packing list-ul și actul de verificare dintre cumpărător și exportator – confirmă aceeași valoare în vamă, fără ca Serviciul Vamal să indice motivele concrete pentru care le-a înlăturat.

Reclamanta a mai susținut că funcționarii vamali nu au examinat în mod efectiv documentele prezentate și au solicitat nejustificat documente suplimentare, deși acestea existau deja în dosarul tranzacției. Astfel, a arătat că price-list-ul și invoice-ul erau anexate la declarația vamală, iar descrierea detaliată a mărfurilor rezulta din invoice, price-list și packing list, toate semnate de părți și reprezentând voința contractuală a acestora. Totodată, a apreciat că solicitarea prezentării facturilor fiscale este lipsită de relevanță pentru determinarea valorii în vamă, întrucât acestea țin de competența organelor fiscale și nu pot influența valoarea declarată la import.

În continuare, reclamanta a invocat că a prezentat atât la depunerea declarației vamale, cât și în cadrul procedurii prealabile toate documentele necesare pentru confirmarea valorii în vamă, însă Biroul Vamal Centru a refuzat validarea declarației prin metoda valorii de tranzacție, invocând motive neargumentate și ignorând prevederile art. 85 din Codul vamal, potrivit cărora documentul justificativ al valorii în vamă este factura comercială (invoice-ul), coroborată cu celelalte documente comerciale ale tranzacției. În opinia sa, emiterea actului contestat este consecința neîndeplinirii corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu de către funcționarii vamali.

Deasemenea, reclamanta a susținut că actul de inspecție nu este motivat în conformitate cu cerințele art. 118 alin. (3) din Codul administrativ, întrucât nu explică în mod clar motivele pentru care valoarea declarată a fost respinsă și nici temeiurile concrete care justifică majorarea acesteia. A arătat că Serviciul Vamal a utilizat alte valori decât valoarea de tranzacție, fără a demonstra proveniența acestora și fără a comunica operatorului economic informațiile ori baza de date pe care s-a întemeiat. Totodată, a susținut că nu au fost respectate cerințele art. 81 din

Codul vamal privind compararea cu mărfuri similare, deoarece nu au fost avute în vedere cantitatea și condițiile comerciale ale tranzacțiilor comparate.

În același context, reclamanta a pus la îndoială metoda de determinare a valorii în vamă utilizată efectiv de Serviciul Vamal și informațiile existente în sistemul informațional al autorității, arătând că nu este clar dacă acesta reflectă valorile declarate potrivit metodei nr. 1 sau valori stabilite ulterior prin aplicarea metodei nr. 6 și nici perioada de referință utilizată. A susținut că neindicarea procedurii, mecanismului și informațiilor care au condus la stabilirea noilor valori încalcă cerințele art. 119 alin. (1) din Codul administrativ privind certitudinea conținutului actului administrativ individual și lipsește operatorul economic de posibilitatea verificării legalității acestuia.

În concluzie, reclamanta a susținut că refuzul Serviciului Vamal de a accepta valoarea în vamă declarată este nelegal și nemotivat, fiind emis cu încălcarea dispozițiilor Codului vamal și ale Codului administrativ, prin ignorarea documentelor prezentate, solicitarea nejustificată de acte suplimentare, nerespectarea dreptului la replică și lipsa unei motivări suficiente privind majorarea valorii în vamă, motive pentru care a solicitat anularea actului de inspecție în partea referitoare la neacceptarea valorii în vamă determinate potrivit metodei valorii de tranzacție.

La 19 iunie 2024, Serviciul Vamal a depus referință asupra pretențiilor formulate de reclamant, prin care a solicitat în temeiul art. 224 lit. f) din Codul administrativ, respingerea acțiunii ca fund neîntemeiată. (f.d.30-33).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 31 martie 2025, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Ceeportex-Nord” către Serviciul Vamal privind anularea actului de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 15 aprilie 2024.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 17 aprilie 2025, SRL „Ceeportex-Nord”, prin intermediul avocatului Vitalie Toma, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 31 martie 2025. (f.d.51).

Termenul de declarare a apelului:

Potrivit art. 232 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 31 martie 2025, iar apelul nemotivat a fost declarat la 17 aprilie 2025.

Hotărârea motivată a fost comunicată apelantului, la 14 iulie 2025, iar apelul

motivat a fost depus la 25 iulie 2025. Prin urmare, Colegiul constată că atât apelul nemotivat, cât și cel motivat au fost depuse în interiorul termenului legal.

Argumentele participanților la proces:

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că, la 15 aprilie 2024, a depus declarația vamală nr. *****, însă Biroul Vamal Centru a emis decizia cu caracter definitiv de neacceptare a valorii în vamă, fără a respecta dreptul operatorului economic la replică, încălcând astfel prevederile art. 15 alin. (8) Cod vamal, respectiv potrivit acestui articol, înainte de adoptarea unei decizii nefavorabile, Serviciul Vamal este obligat să comunice solicitantului motivele care stau la baza intenției de emitere a deciziei, în termen de cel mult 20 de zile de la acceptarea cererii, iar solicitantul beneficiază de un termen de până la 30 de zile pentru exercitarea dreptului la replică. Numai după expirarea acestui termen autoritatea vamală poate adopta decizia, în cel mult 20 de zile.

Deasemenea, apelanta a remarcat că aceeași obligație rezultă și din pct. 3 lit. b) din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, potrivit căruia decizia emisă trebuie să conțină perioada în care persoana vizată își poate exercita dreptul la replică de la data primirii comunicării.

De asemenea, pct. 95^3 din același Regulament prevede expres că în situația în care nu sunt întrunite condițiile de aplicare a metodei prevăzute la art. 72 din Codul vamal, înainte de emiterea unei decizii de neacceptare a valorii în vamă declarate, motivele care pot sta la baza unei asemenea decizii trebuie comunicate declarantului, căruia i se acordă dreptul la replică în termenul prevăzut de art. 15 alin. (8) din Codul vamal, prin prezentarea actelor justificative, or acesta poate solicita plasarea mărfurilor în liberă circulație în condițiile art. 184 alin. (4) din Codul vamal.

Apelanta a susținut că în speță, Biroul Vamal Centru a omis în totalitate această etapă procedurală obligatorie, lipsind în mod abuziv și ilegal SRL „Ceeportex-Nord” de posibilitatea de a-și expune poziția și de a prezenta documentele justificative înainte de emiterea deciziei nefavorabile.

Totodată, apelanta a invocat că această omisiune a atras și încălcarea prevederilor art. 181 alin. (5) lit. a) din Codul vamal, potrivit cărora termenul de verificare a declarației vamale nu include perioada acordată pentru exercitarea dreptului la replică.

În susținerea acestei interpretări, apelanta a făcut trimitere și la Circulara Serviciului Vamal nr. ***** din 26 aprilie 2024, prin care toate birourile vamale au fost atenționate asupra obligației de a respecta cu strictețe prevederile art. 15 alin. (8) din Codul vamal, ceea ce confirmă caracterul esențial al acestei garanții procedurale.

Prin urmare, apelanta a apreciat că emiterea actului de inspecție fără acordarea dreptului la replică constituie un viciu procedural grav, de natură să atragă nelegalitatea și anularea actului administrativ prin care a fost respinsă valoarea în vamă declarată în baza metodei valorii de tranzacție.

Apelanta a mai susținut că refuzul autorității vamale de a accepta valoarea în vamă bazată pe valoarea tranzacției este nelegal și neîntemeiat, întrucât toate documentele tranzacției confirmă fără echivoc prețul efectiv plătit pentru mărfurile importate. În acest sens, a invocat contractul de vânzare-cumpărare nr. *****, invoice-ul nr. *****, price-list-ul, contractul de transport, certificatul de dezinfecție, certificatele de calitate, packing list-ul și actul de verificare dintre cumpărător și exportator, subliniind că toate aceste înscrisuri sunt concordante și confirmă valoarea declarată. Totodată, a arătat că prețurile din price-list coincid cu cele din invoice și că Serviciul Vamal nu a explicat motivele pentru care a înlăturat aceste documente.

Un alt argument esențial al apelului constă în faptul că funcționarii vamali au solicitat în mod nejustificat documente suplimentare, deși acestea existau deja în dosarul tranzacției sau erau lipsite de relevanță pentru determinarea valorii în vamă. Astfel, ofertele de preț, corespondența, catalogul comercial, price-list-ul și invoice-ul erau deja anexate declarației vamale, descrierea mărfurilor rezulta din invoice, price-list și packing list, iar actul de verificare cu exportatorul fusese prezentat. Totodată, apelanta a arătat că facturile fiscale privind comercializarea mărfurilor pe teritoriul Republicii Moldova țin de competența organelor fiscale și nu pot influența stabilirea valorii în vamă.

În continuare, apelanta a criticat hotărârea instanței de fond pentru faptul că nu a analizat caracterul formal și incomplet al motivării actului administrativ, nu a verificat legalitatea exercitării dreptului discreționar de către autoritatea vamală și nu a examinat dacă aceasta și-a exercitat competențele cu bună-credință și în limitele scopului legal, conform art. 137 din Codul administrativ. Potrivit apelantei, Biroul Vamal Centru a aplicat în mod arbitrar valori majorate și a refuzat validarea valorii declarate fără o justificare legală și factuală suficientă.

În concluzie, apelanta a susținut că hotărârea instanței de fond este nelegală și netemeinică, întrucât aceasta a omis să analizeze încălcarea dreptului la replică, inexistența unor îndoieli întemeiate privind valoarea declarată, caracterul suficient al documentelor prezentate, lipsa motivării actului administrativ și modul nelegal de exercitare a dreptului discreționar de către Serviciul Vamal, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și admiterea integrală a acțiunii.

La 17 februarie 2026, Serviciul Vamal a depus referință aferentă cererii de apel, prin care a solicitat respingerea acesteia și menținerea hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul apelantului SRL „Ceeportex-Nord”, avocatul Vitalie Toma, în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar la 24 aprilie 2026, a parvenit cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa acestuia. În temeiul dispozițiilor art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, instanța a admis cererea și a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului apelantului SRL „Ceeportex-Nord”, avocatul Vitalie Toma, având în vedere faptul că procedura de citare legală a fost respectată.

Reprezentantul intimatului Serviciul Vamal, în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă baza art. 239 alin. (2) din Codul administrativ, instanța dispus examinarea cauzei în lipsa Reprezentantul apelantului SRL „Ceeportex-Nord”,

avocatul Vitalie Toma, având în vedere faptul că procedura de citare legală a fost respectată.

Aprecierea instanței de apel:

Potrivit art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169–171.

Conform art. 194 alin. (1) din Codul administrativ, în procedura în prima instanță, în procedura de apel și în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătorești se soluționează din oficiu probleme de fapt și de drept.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) din Codul administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, analizând temeinicia și legalitatea hotărârii instanței de fond, constată că aceasta este întemeiată, motiv pentru care apelul urmează a fi respins, din raționamentele ce urmează.

Admisibilitatea acțiunii:

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) - (2) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terții, ale căror drepturi sânt afectate de actul administrativ individual, nu sânt destinatarii acestuia.

Potrivit art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

În speță, Colegiul reține că, obiect al examinării prezentei cauze îl constituie anularea actului de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 15 aprilie 2024.

În aceste condiții, acțiunea formulată, se circumscrie tipului de acțiune în contestare, prevăzut de art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Respectiv, în privința primei condiții de admisibilitate se constată că actele contestate sunt acte administrative individuale defavorabile în accepțiunea art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, prin urmare sunt susceptibile controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Totodată, în temeiul dispozițiile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ referitoare la competența materială și teritorială a instanțelor în materie de contencios administrativ, se constată că acțiunea introdusă de reclamant a fost înaintată instanței competente, fiind respectate cerințele privind competența jurisdicțională atât sub aspect material, cât și teritorial.

Conform art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În temeiul art. 39 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios

administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Completul de judecată reține că reclamantul este destinatarul actului administrativ contestat și, prin acțiunea formulată, urmărește protecția unui drept propriu susceptibil de a fi vătămat prin activitatea administrativă a autorității.

Prin urmare, condiția privind revendicarea unui drept legitim, necesară admisibilității acțiunii în contencios administrativ, este întrunită, iar reclamantul beneficiază de control judecătoresc asupra activității administrative contestate.

În acord cu art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Conform art. 209 alin. (1) Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Actele cauzei atestă că actul de inspecție aferent declarației vamale nr. ***** din 15 aprilie 2024 a fost adus la cunoștință reclamantei la 16 aprilie 2024, contestat cu cerere prealabilă la 25 aprilie 2024. Pe marginea cererii prealabile Serviciul Vamal a emis decizia nr. ***** din 24 mai 2024, iar cererea de chemare în judecată a fost depusă la 6 iunie 2024, în interiorul termenului reglementat de art. 209 din Codul administrativ.

Analizând dispozițiile legale aplicabile și circumstanțele concrete ale cauzei, Completul judiciar constată că reclamanta are calitatea de persoană legitimă pentru a sesiza instanța de contencios administrativ, a respectat procedura și termenul de depunere a acțiunii, iar obiectul cererii nu se încadrează în situațiile exceptate de la controlul judiciar.

În aceste condiții, nu se identifică motive de inadmisibilitate a acțiunii, iar instanța de fond a apreciat corect că sunt întrunite condițiile pentru admiterea acesteia.

Raționamentele asupra fondului acțiunii:

La caz, Completul judiciar constată că, obiect al examinării în cauză îl constituie verificarea legalității actului de inspecție aferent declarației vamale nr.*****, emis de Serviciul Vamal.

Din materialele cauzei, rezultă că, la 13 aprilie 2024, în baza declarației vamale nr. ***** a fost inițiată procedura de vămuire a mărfurilor importate de către SRL „Ceeportex-Nord”–îmbrăcăminte și alte articole second hand în asortiment -481 saci/cutii-16758,98 kg; încălțăminte și alte articole second hand în asortiment 61 saci-1600 kg; articole de îmbrăcăminte second hand curele și centuri în asortiment -2 saci- 50 kg; articole de voiaj second hand genți cu sau fără mâner din diferite materiale-1cutie -14,02 kg; covoare și alte articole de podea din materiale textile cu suprafața de max-1m^2-2 loc-214 kg”, importate din Germania (f.d.34-37, dosar administrativ). Declarația vamală a fost depusă de către brokerul

vamal „Agrogran Prim” SRL, care a anexat actele pe care le-a considerat necesare. Pentru mărfurile respective a fost declarată organului vamal valoarea în vamă în baza valorii de tranzacție.

În acest sens se atrage atenția că toate mărfurile care trec frontiera vamală sunt supuse declarării prin perfectarea și depunerea de către reprezentantul în relațiile cu Serviciul Vamal a unei declarații vamale. Declarația vamală se completează și împreună cu actele scanate se înregistrează pe serverul Serviciului Vamal, moment în care i se atribuie număr și data înregistrării și devine act juridic. Din momentul înregistrării, începe procedura de vămuire și organul vamal verifică declarația vamală și actele care o însoțesc conform pct. 95^2 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023.

În acest caz, în urma examinării declarației vamale și a actelor prezentate în scopul verificării corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfurilor, cu accesarea datelor din Sistemul Informațional Integrat Vamal „Asycuda World”, funcționarul vamal a identificat riscul de subevaluare a mărfii importate în baza declarației vamale nr. ***** din 15 aprilie 2024, astfel încât la 15 aprilie 2024 a fost întocmit Actul de inspecție, prin care funcționarul vamal, potrivit criteriului de selectare privind riscul identificat de sistemul informațional vamal, în urma examinării actelor vamale prezentate a identificat o insuficiență a informației privind valoarea declarată, prin urmare:

1.În temeiul art.73 alin.(1) Cod vamal în vederea confirmării valorii a mărfurilor declarate a solicitat prezentarea: - corespondenței comerciale purtată în vederea încheierii și negocierii prețului; - oferta de preț de la exportator/producător; - facturi fiscale de realizare; - act de verificare cu exportatorul; - alte documente și informații care sunt în măsură să dovedească realitatea valorii anunțate ***sau***

2. Plasarea mărfurilor în libera circulație conform art.184 alin. (4) din Codul vamal, cu condiția de a constitui o garanție suficientă pentru a acoperi diferența drepturilor de import urmare unei decizii nefavorabile, cu prezentarea ulterioară a informației și documentelor solicitate către Biroul Vamal. Termen limită de prezentare a actelor sau altă opțiune- 30 de zile din data aducerii la cunoștință.

Colegiul notează că, potrivit hotărârii Guvernului nr. 561 din 18 mai 2007 cu privire la Sistemul Informațional Integrat Vamal, *Sistemul Informațional ASYCUDA World (ASYCUDA: Automated SYstem for CUstoms DAta) - produsul de program elaborat de către Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare în scopul susținerii reformelor în organele vamale, precum și acordarea suportului la facilitarea comerțului și controlului vamal;*

Sistemul Informațional Integrat Vamal *(în continuare - SIIV) - totalitatea mijloacelor informațional-tehnice și a produselor de program utilizate în procesul tehnologic al organelor vamale;*

SIIV se creează în scopul dezvoltării unei platforme integrate, având la bază platforma sistemului ASYCUDA World, interconectării tuturor produselor de

program, precum şi formării unui sistem informațional de perspectivă și organizării aplicării eficiente a acestuia în organele vamale ale Republicii Moldova.

Implementarea sistemului ASYCUDA World a contribuit la crearea SIIV. Toate soluțiile tehnice și funcționale oferite de sistemul informațional ASYCUDA World au constituit scheletul, structura de bază, la care pe parcurs se vor adăuga produsele de program specifice activității vamale ale Moldovei.

Așadar, ASYCUDA Word este un sistem informațional, parte componentă a Sistemului informațional integrat vamal. Implementarea programului „Asycuda World" urmărește reformarea proceselor de vămuire și își propune accelerarea vămuirii prin informatizare și prin simplificarea procedurilor, reducând astfel la minimum costurile administrative pentru comunitatea de afaceri și economia țării. Acesta reprezintă sistemul electronic de perfectare a tuturor declarațiilor vamale, care identifică riscul de subevaluare a mărfii la tranzacția declarației vamale, iar, una din funcțiile de baza ale Sistemului Informațional este verificarea aprecierii corecte a valorii în vamă, folosind în regim real de timp bazele de date pentru stabilirea prețului conform tarifului vamal, iar în cazul când datele conțin divergențe sau se contrazic, sistemul de date automat stabilește criterii de risc.

Din conținutul actului de inspecție, organul vamal i-a acordat agentului economic 2 opțiuni conform prevederilor legale. Prima de a se prezenta acte suplimentare - *art. 73 alin. (1) din Codul vamal*, cealaltă de a se plasa mărfurile în liberă circulație, însă cu condiția de a constitui o garanție cu prezentarea ulterioară a documentelor solicitate - *art. 184 alin. (4) din Codul vamal.*

Examinând actele aferente declarației vamale potrivit dosarului administrativ se reține că este anexat contractul-comandă transport internațional de mărfuri din 3 aprilie 2024 cu lista mărfurilor, certificat de dezinfectare, certificat de calitate, acte de livrare, invoice nr. *****, extras de cont în euro a reclamantului, scrisoare de trăsură internațională. Se atrage atenția că contractul de vânzare-cumpărare nu a fost anexat la declarația vamală.

Declarantul (brokerul vamal) a luat cunoștință cu actul la 16 aprilie 2024, indicând expres în actul de inspecție că nu a prezentat actele solicitate (f.d.12).

Așadar, declarantul a avut dreptul la replică, însă nu l-a folosit, neprezentând acte/informații suplimentare justificative, deși agentul economic dispunea de ele.

În aceste circumstanțe și din motivul că organul vamal nu deține informații pentru aplicarea celorlalte metode de determinare a valorii în vamă, conform art. 84 din Codul vamal a fost stabilită în baza valorilor determinate anterior din datele disponibile și anume pentru: 1-69,64 kg; 2-6964 kg; 3-80,00 kg; 4-65,00/ buc; 5-50,00/mtk. Valoarea în vamă fiind determinată de organul vamal în baza datelor disponibile, în actul de inspecție, declarantul (brokerul vamal) a indicat „*am ales valoarea în vamă stabilită de organul vamal*" și a semnat (f.d.33, dosar administrativ).

La 25 aprilie 2024, SRL „Ceeportex-Nord" a contestat cu cerere prealabilă la Serviciul Vamal actul de inspecție la declarația vamală nr.***** din 15 aprilie 2024, în partea ce ține de neacceptarea valorii în vamă bazată pe valoarea de

tranzacție, adică prețul efectiv plătit sau de plătit pentru mărfuri (f.d.13-18). Ca anexă la cererea prealabilă au fost indicate contractul de vânzare-cumpărare din 30 ianuarie 2024, invoice nr. ***** din 9 aprilie 2024, price list, contractul-comandă transport internațional de mărfuri din 3 aprilie 2024, certificat de dezinfectare, certificat de calitate, packing list, actul de verificare (f.d.19).

Pe marginea cererii prealabile Serviciul Vamal a emis decizia nr. ***** din 24 mai 2024, prin care a respins cererea.

Astfel, invocând dezacord cu poziția abordată de autoritatea publică și cu soluția adoptată în procedura prealabilă, SRL „Ceeportex-Nord" s-a adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ.

Fiind învestită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a respins acțiunea.

Completul judiciar, examinând legalitatea hotărârii primei instanțe prin prisma motivelor invocate în cererea de apel, a materialelor cauzei și a normelor de drept aplicabile, constată că argumentele apelantului nu sunt de natură să combată concluziile instanței de fond și nici nu demonstrează existența unor erori de fapt sau de drept care ar impune casarea soluției adoptate.

În materie de drept, potrivit prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, valoarea în vamă a mărfurilor este determinată în conformitate cu prezenta lege, cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova, precum și cu actele normative ale Guvernului, adoptate în scopul executării acestora.

În temeiul art. 6 din Legea cu privire la tariful vamal, la trecerea mărfii peste frontiera vamală, declarantul anunță valoarea în vamă a acesteia autorității vamale. Modul și condițiile de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe și scoase de pe teritoriul vamal, precum și forma declarației se stabilesc de către Guvern în conformitate cu prezenta lege și cu tratatele internaționale ratificate de Republica Moldova.

Conform art. 10 din Legea cu privire la tariful vamal, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal se determină prin următoarele metode: a) în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit; b) în baza valorii tranzacției cu marfă identică; c) în baza valorii tranzacției cu marfă similară; d) în baza costului unitar al mărfii; e) în baza valorii calculate a mărfii; f) prin metoda de rezervă. Principala metodă dintre cele specificate la alin. (1) este metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă. În cazul în care metoda principală nu poate fi aplicată, se folosesc alte metode. Fiecare din metodele succesive se aplică doar în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin metoda precedentă. Metodele prevăzute la lit. d) și e) pot fi aplicate în orice consecutivitate, la dorința declarantului.

În corespundere cu art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal, la determinarea valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției, respectiv în baza prețului efectiv plătit sau de plătit, în valoarea tranzacției se includ următoarele componente în cazul în care nu au fost incluse anterior în valoarea mărfii: a) cheltuielile pentru transportul mărfii la aeroport sau în alt loc de introducere a mărfii

pe teritoriul vamal: - cheltuielile aferente asigurării; - costul transportului; - costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii; b) cheltuielile suportate de cumpărător: - comisioanele și primele pentru brokeri, cu excepția comisioanelor pentru achiziționarea mărfii; - costul containerelor și/sau al altui ambalaj de folosință repetată, dacă, în corespundere cu Nomenclatura combinată a mărfurilor, acestea sânt considerate un tot întreg cu marfa; - costul ambalajului, inclusiv costul materialelor de ambalaj și al lucrărilor de ambalare; c) valoarea, calculată în mod corespunzător, a următoarelor mărfuri și servicii oferite, direct sau indirect, de cumpărător, în mod gratuit sau la preț redus, în scopul utilizării la producerea ori exportarea mărfii evaluate, în măsura în care această valoare nu a fost inclusă în prețul efectiv plătit sau de plătit: - materiale, componente, părți și alte elemente similare, încorporate în marfă; - instrumente, matrițe, forme și alte componente similare, utilizate la producerea mărfii; - materiale cheltuite la producerea mărfii; - lucrări de inginerie, de dezvoltare, lucrări de artă și design, planuri și schițe, executate în afara țării și necesare pentru producerea mărfii; d) redevențele și taxele pentru licențe referitoare la mărfurile de evaluat, pe care cumpărătorul este obligat să le achite, direct sau indirect, ca o condiție a vânzării mărfurilor de evaluat, în cazul în care aceste redevențe și drepturi de licență nu au fost incluse în prețul efectiv plătit sau de plătit; e) partea din venitul de la orice revânzare, transmitere sau utilizare ulterioară a mărfii, care ar reveni, direct sau indirect, vânzătorului.

În temeiul art. 8 alin. (1)-(3) din Legea cu privire la tariful vamal, autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privința corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunțate de declarant. În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunțate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producție) și/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine desinestătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

În context, în temeiul art. 5 pct. 8 din Codul vamal nr. 95 din 24 august 2021 (în vigoare din 01 ianuarie 2024), controlul vamal reprezintă acțiuni specifice îndeplinite de Serviciul Vamal cu scopul de a asigura respectarea legislației vamale sau a altor dispoziții care reglementează introducerea, scoaterea, tranzitul, circulația și depozitarea mărfurilor care circulă între teritoriul vamal și țările sau teritoriile din afara acestui teritoriu, precum și staționarea și circulația pe teritoriul vamal a mărfurilor străine.

Potrivit art. 71 din Codul vamal, în scopul aplicării măsurilor tarifare și netarifare stabilite de legislația ce reglementează domenii specifice privind schimbul de mărfuri, valoarea în vamă a mărfurilor se determină în conformitate cu art. 72 și 80.

În corespundere cu art. 72 alin. (1)-(2) din Codul vamal, baza inițială pentru valoarea în vamă a mărfurilor este valoarea de tranzacție, adică prețul efectiv plătit

sau de plătit pentru mărfuri, ajustat, dacă este cazul, atunci când acestea sunt vândute pentru export către teritoriul vamal. Prețul efectiv plătit sau de plătit este suma tuturor plăților efectuate sau de efectuat de către cumpărător vânzătorului sau de către cumpărător unui terț în beneficiul vânzătorului pentru mărfurile importate și cuprinde toate plățile efectuate sau de efectuat drept condiție a vânzării mărfurilor importate.

Conform prevederilor art. 80 din Codul vamal, în cazul în care valoarea în vamă a mărfurilor nu poate fi determinată prin aplicarea art. 72, se aplică succesiv pct. 1)-4) din alin. (3) al prezentului articol, până la primul dintre punctele respective care permite determinarea acesteia. Ordinea în care se aplică dispozițiile de la alin. (3) pct. 3) și 4) se inversează la cererea declarantului. Valoarea în vamă determinată prin aplicarea alin. (1) este: 1) valoarea de tranzacție a mărfurilor identice vândute pentru export către teritoriul vamal și exportate în același sau aproximativ același moment cu mărfurile care se evaluează; 2) valoarea de tranzacție a mărfurilor similare vândute pentru export către teritoriul vamal și exportate în același sau aproximativ același moment cu mărfurile care se evaluează; 3) valoarea bazată pe prețul unitar la care mărfurile importate sau mărfurile identice ori similare cu cele importate sunt vândute pe teritoriul vamal, în cea mai mare cantitate totală, către persoane care nu sunt legate cu vânzătorii; sau 4) valoarea calculată a mărfii, care constă în suma: a) costului sau valorii materialelor și fabricării sau altor transformări în procesul de fabricare a mărfurilor importate; b) unui cuantum al profitului și cheltuielilor generale egale cu cele care se reflectă în mod obișnuit în vânzările de mărfuri de aceeași clasă sau același tip cu mărfurile evaluate care sunt fabricate de producători în țara exportatoare pentru a fi exportate în Republica Moldova; c) costului sau valorii elementelor menționate la art. 74 alin. (1) pct. 5).

În cazul în care valoarea în vamă nu poate fi determinată prin aplicarea alin. (1), aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale: a) Acordului referitor la punerea în aplicare a art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994; b) art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994.

Conform art. 81 alin. (1)-(6) din Codul vamal, la determinarea valorii în vamă a mărfurilor importate în conformitate cu art. 80 alin. (3) pct. 1) sau 2) se utilizează valoarea de tranzacție a unor mărfuri identice sau similare vândute la același nivel comercial și aproximativ în aceleași cantități ca și mărfurile care se evaluează. În cazul în care nu se identifică o astfel de vânzare, valoarea în vamă se determină având în vedere valoarea de tranzacție a mărfurilor identice sau similare vândute la un nivel comercial diferit sau în cantități diferite. Această valoare de tranzacție ar trebui ajustată pentru a ține cont de diferențele la nivel comercial și/sau la cel al cantității. Se efectuează o ajustare pentru a ține cont de diferențele semnificative la nivelul costurilor și al plăților dintre mărfurile care se evaluează și mărfurile identice sau similare vizate, care se datorează diferențelor de distanțe și moduri de

transport. În cazul în care se constată că există mai multe valori de tranzacție pentru mărfuri identice sau similare, pentru a determina valoarea în vamă a mărfurilor care se evaluează se utilizează cea mai mică dintre aceste valori de tranzacție. Noțiunile „mărfuri identice” și „mărfuri similare” nu includ mărfuri care încorporează sau reflectă activități de inginerie și de dezvoltare, artă, design, planuri și schițe pentru care nu s-a făcut nicio ajustare în temeiul art. 74 alin. (1) pct.2) lit. d), deoarece aceste activități au fost executate în Republica Moldova. Valoarea de tranzacție a mărfurilor produse de o altă persoană se ia în considerare numai în cazul în care nu se pot găsi valori de tranzacție pentru mărfuri identice sau similare produse de persoana care a produs mărfurile ce se evaluează.

În corespundere cu pct. 95^2 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în cazul în care valoarea în vamă declarată este stabilită în baza metodei valorii de tranzacție, funcționarul vamal verifică corespunderea datelor din declarația vamală și D.V.I cu datele din documentele de însoțire prezentate. În situația în care sunt îndeplinite prevederile de aplicare a metodei de tranzacție prevăzute în Cod și prezenta secțiune, funcționarul vamal acceptă metoda de tranzacție.

Conform art. 73 alin. (1)-(2) din Codul vamal, în cazul în care Serviciul Vamal are îndoieli întemeiate că valoarea de tranzacție declarată reprezintă cuantumul total plătit sau de plătit astfel cum se menționează la art. 72 alin. (2), acesta solicită declarantului să furnizeze informații suplimentare. În cazul în care îndoielile Serviciului Vamal nu sunt eliminate, acesta decide că valoarea mărfurilor nu se poate determina în conformitate cu art. 72 alin. (1).

Astfel, potrivit pct. 95 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, în sensul art. 73 din Codul vamal, îndoieli întemeiate pot fi considerate: 1) neconcordanțe sau nereguli constatate în documentele și/sau informațiile prezentate pentru vămuirea mărfurilor; 2) identificarea riscurilor gestionate de către Serviciul Vamal.

Suplimentar potrivit pct. 95^8 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92 din 28 februarie 2023, decizia biroului vamal privind valoarea în vamă a mărfurilor plasate în liberă circulație cu constituirea garanției se aplică și în cadrul tranzacțiilor ulterioare cu același tip de marfă, în cazul în care sunt realizate de același vânzător către același cumpărător, în aceleași condiții comerciale.

În speță, Colegiul apreciază că argumentele formulate de apelantă referitoare la pretinsa încălcare a dreptului la replică, inexistența unor îndoieli întemeiate privind valoarea declarată, caracterul suficient al documentelor prezentate, obligativitatea aplicării metodei valorii de tranzacție, lipsa motivării actului de inspecție și exercitarea arbitrară a competenței autorității vamale sunt nefondate și nu pot conduce la casarea hotărârii primei instanțe.

În acord cu art. 72 din Codul vamal nr. 95/2021, metoda principală de determinare a valorii în vamă este valoarea de tranzacție, însă aplicarea acesteia este

condiționată de posibilitatea autorității vamale de a verifica caracterul real, complet și veridic al valorii declarate.

În conformitate cu art. 73 alin. (1) din Codul vamal, atunci când Serviciul Vamal are îndoieli întemeiate cu privire la exactitatea sau completitudinea informațiilor ori documentelor prezentate, acesta este în drept și, totodată, obligat să solicite declarantului informații și documente suplimentare necesare verificării valorii în vamă. Numai în măsura în care asemenea îndoieli nu sunt înlăturate, autoritatea poate concluziona că valoarea în vamă nu poate fi determinată prin metoda prevăzută la art. 72 și poate recurge la metodele succesive de evaluare, în ordinea stabilită de art. 80 din Codul vamal.

Același mecanism procedural este detaliat prin pct. 95^2-95^7 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023, care instituie obligația funcționarului vamal de a comunica declarantului motivele îndoielilor existente, de a solicita documentele justificative suplimentare și de a acorda acestuia posibilitatea efectivă de a prezenta explicații și înscrisuri înainte de stabilirea definitivă a valorii în vamă. Totodată, pct. 95^4 din Regulament prevede expres că, în situația în care declarantul nu prezintă actele ori informațiile solicitate în cadrul exercitării dreptului la replică, funcționarul vamal procedează la determinarea valorii în vamă prin aplicarea metodelor succesive prevăzute de lege, cu informarea declarantului prin actul de inspecție.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că procedura administrativă desfășurată de autoritatea vamală respectă exigențele cadrului legal incident și principiile consacrate de Codul administrativ privind legalitatea, cercetarea completă a stării de fapt și participarea persoanei în procedura administrativă.

Astfel, din actele dosarului administrativ rezultă că, în urma verificării efectuate prin Sistemul Informațional Integrat Vamal ASYCUDA World, funcționarul vamal a identificat existența unui risc de subevaluare a mărfurilor importate, împrejurare care, potrivit art. 73 din Codul vamal și pct. 95^7 din Regulament, constituia un temei suficient pentru inițierea verificărilor suplimentare privind valoarea declarată. În consecință, la 15 aprilie 2024 a fost întocmit actul de inspecție, comunicat declarantului la 16 aprilie 2024, prin care au fost indicate în mod expres motivele care justificau verificările suplimentare și au fost solicitate documentele necesare înlăturării îndoielilor existente, inclusiv contractul de vânzare-cumpărare, corespondența comercială purtată în vederea negocierii prețului, oferta comercială, documentele privind relațiile contractuale dintre părți și alte înscrisuri justificative.

Prin același act de inspecție, autoritatea vamală a respectat și garanțiile procedurale prevăzute de art. 15 alin. (8) și art. 184 alin. (4) din Codul vamal, acordând declarantului atât posibilitatea de a prezenta documentele suplimentare într-un termen de 30 de zile, cât și alternativa plasării mărfurilor în liberă circulație cu constituirea garanției suficiente, urmând ca documentele solicitate să fie prezentate ulterior. Prin urmare, contrar susținerilor apelantei, autoritatea vamală nu

a adoptat imediat o soluție nefavorabilă, ci a parcurs procedura expres prevăzută de lege, oferind reclamantei posibilitatea efectivă de a înlătura îndoielile existente.

Din însuși conținutul actului de inspecție rezultă însă că brokerul vamal, după luarea la cunoștință a solicitărilor formulate de autoritatea vamală, a consemnat expres că nu prezintă documentele solicitate și a optat pentru acceptarea valorii în vamă stabilite de organul vamal, aspect confirmat prin semnarea actului de inspecție. În aceste condiții, imposibilitatea aplicării metodei valorii de tranzacție nu este consecința unei pretinse încălcări a dreptului la apărare ori a dreptului la replică, ci rezultatul exclusiv al nevalorificării de către declarant a posibilităților procedurale conferite în mod expres de legislația vamală.

La fel, nu poate fi reținută nici susținerea apelantei potrivit căreia documentele depuse odată cu declarația vamală ar fi fost suficiente pentru acceptarea automată a valorii declarate. Din materialele dosarului administrativ rezultă că declarația vamală nu era însoțită de toate documentele relevante pentru verificarea tranzacției comerciale, contractul de vânzare-cumpărare fiind prezentat abia în etapa procedurii prealabile. Or, declarația vamală trebuie să fie însoțită de toate documentele necesare vămuirii, acestea urmând să fie veridice și să confirme în mod complet toate elementele tranzacției comerciale. În lipsa unor asemenea documente ori în prezența unor neconcordanțe, se creează premise obiective pentru existența unor suspiciuni privind exactitatea valorii declarate, ceea ce justifică intervenția autorității vamale în vederea prevenirii riscurilor de subevaluare și de diminuare a obligațiilor fiscale datorate bugetului public.

În același timp, faptul că anumite înscrisuri au fost anexate ulterior cererii prealabile nu poate influența legalitatea actului administrativ contestat. Potrivit art. 93 din Codul administrativ, legalitatea actului administrativ individual se apreciază prin raportare la situația de fapt și de drept existentă la momentul emiterii acestuia. Procedura prealabilă reglementată de Codul administrativ urmărește verificarea legalității actului administrativ și nu substituirea etapelor procedurii vamale expres reglementate de Codul vamal. Admiterea unei soluții contrare ar echivala cu posibilitatea completării ulterioare a procedurii de vămuire prin intermediul procedurii prealabile, ceea ce ar lipsi de eficiență mecanismul instituit de legiuitor și ar încuraja ignorarea obligației declarantului de a coopera efectiv cu autoritatea vamală în etapa controlului vamal.

În aceste împrejurări, Colegiul constată că autoritatea vamală era îndreptățită să aprecieze că îndoielile privind valoarea declarată nu au fost înlăturate și, în conformitate cu art. 73 alin. (2) și art. 80 din Codul vamal, să determine valoarea în vamă prin utilizarea datelor disponibile, cu respectarea ordinii metodelor subsidiare prevăzute de lege. Stabilirea valorii în vamă în aceste condiții nu reprezintă expresia unei competențe discreționare exercitate arbitrar, ci aplicarea unei obligații legale impuse autorității vamale de normele imperative care reglementează controlul valorii în vamă.

Deasemenea, nici invocarea Circularei Serviciului Vamal nr. ***** din 26 aprilie 2024 nu este de natură să conducă la o concluzie diferită, întrucât aceasta

constituie un act administrativ intern, lipsit de forță juridică superioară Codului vamal și Regulamentului de punere în aplicare, neputând modifica ori completa regimul juridic instituit prin lege.

În circumstanțele descrise, Colegiul constată că susținerea reclamantei privind pretinsa încălcare a dreptului la replică este neîntemeiată. Or, potrivit pct. 95^4 din Regulamentul de punere în aplicare a Codului vamal, în situația în care declarantul, ca urmare a exercitării dreptului la replică, nu prezintă actele și/sau informațiile suplimentare solicitate, funcționarul vamal, imediat după expirarea termenului prevăzut de art. 15 alin. (8) din Codul vamal, determină valoarea în vamă prin aplicarea metodelor de evaluare în ordinea stabilită de lege, cu informarea declarantului prin actul de inspecție.

Prin urmare, cadrul normativ incident reglementează în mod expres consecințele nevalorificării dreptului la replică de către declarant, fără a impune autorității vamale obligația de a prelungi procedura de verificare în lipsa prezentării documentelor solicitate. Mai mult, din actul de inspecție rezultă că însuși declarantul a consemnat în mod expres că nu prezintă actele solicitate de autoritatea vamală și că acceptă valoarea în vamă determinată de aceasta, aspect ce confirmă că soluția adoptată de organul vamal a fost consecința conduitei procesuale a declarantului, iar nu a unei pretinse încălcări a dreptului său la apărare. Or, din materialele dosarului rezultă că dreptul la replică a fost efectiv respectat, iar împrejurarea că apelanta nu a valorificat această garanție procedurală nu poate fi imputată autorității vamale.

Astfel, Colegiul reține că autoritatea vamală a desfășurat activitatea administrativă cu respectarea principiilor legalității, proporționalității și cercetării complete a stării de fapt, consacrate de art. 21 și art. 22 din Codul administrativ, iar reclamanta nu a demonstrat existența vreunui viciu de legalitate care să atragă anularea actului administrativ contestat. Criticile formulate în apel reprezintă, în esență, o interpretare subiectivă a circumstanțelor de fapt și o interpretare eronată a normelor de drept material, fără a evidenția încălcări ale dispozițiilor Codului vamal sau ale Codului administrativ.

Deasemenea, Completul consideră că sunt neîntemeiate susținerile apelantului referitoare la pretinsa lipsă a motivării actului administrativ, dealtfel, actul de inspecție conține temeiurile de fapt și de drept care au determinat neacceptarea valorii declarate, indică procedura urmată de autoritatea vamală și reprezintă actul procedural prin care sunt reflectate rezultatele verificării efectuate în Sistemul Informațional ASYCUDA, în conformitate cu cadrul normativ aplicabil.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel nu poate reține argumentele apelantului cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 118 din Codul administrativ, întrucât motivarea actului administrativ permite identificarea fără echivoc a rațiunilor pentru care organul vamal a respins metoda valorii de tranzacție și a procedat la determinarea valorii în vamă pe baza datelor disponibile.

Respectiv, criticile formulate în apel reprezintă, în esență, o reiterare a argumentelor invocate în fața primei instanțe, fără a combate constatările de fapt

reținute prin hotărârea atacată și fără a demonstra, prin probe pertinente și concludente în sensul art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, existența vreunui viciu de legalitate al actului administrativ contestat.

În sumar, Completul judiciar conchide că încălcările revendicate prin prezenta acțiune, nu își găsesc confirmare prin prisma cadrului normativ în vigoare la data desfășurării activității administrative, argumentele părții apelante în acest sens fiind întemeiate pe aprecierea subiectivă a circumstanțelor de fapt constatate, respectiv interpretarea eronată a normelor de drept material.

În consecință, instanța de apel apreciază că Biroul Vamal Centru a acționat în limitele competențelor conferite de lege, cu respectarea scopului urmărit de legislația vamală privind protejarea intereselor fiscale ale statului și prevenirea subevaluării mărfurilor importate, iar argumentele apelantului se întemeiază pe o interpretare proprie a normelor incidente și a situației de fapt, fără a răsturna prezumția de legalitate de care beneficiază actele administrative contestate și fără a infirma concluziile primei instanțe cu privire la legalitatea și temeinicia acestora.

Complementar, instanța de apel notează că contrar normelor de drept ce reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, apelantul nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, Completul judiciar concluzionează că instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea dată este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la proces.

Deasemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că apelanta utilizând calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

În consecință, întrucât legalitatea actului administrativ urmează a fi apreciată prin raportare la situația existentă la data emiterii acestuia, iar din probele administrate rezultă că autoritatea vamală a aplicat în mod corect dispozițiile articolelor 72, 73, 80 și 184 din Codul vamal, coroborate cu pct. 95^{2}-95^{7} din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 92/2023 și cu prevederile articolelor 21, 22, 93, 137 și 225 din Codul administrativ, Colegiul constată că soluția primei instanțe este legală și temeinică, iar criticile formulate prin cererea de apel nu relevă existența unor erori de fapt sau de drept care să justifice reformarea hotărârii atacate. În aceste condiții, apelul urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a

respinge apelul declarat de SRL „Ceeportex-Nord” și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ și articolelor 389-390 din Codul de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Apelul declarat de SRL „Ceeportex-Nord” se respinge.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 31 martie 2025.

Decizia cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător/